

Riihijärvi: Ehdotus laiksi verotuslain 55 ja 82 §:n muuttamisesta*Eduskunnalle*

Voimassa olevan verotuslain 55 §:ssä on säädetty, että verotettavan tulon ja omaisuuden määriä vahvistettaessa on tunnollisesti sekä valtion ja kunnan että verovelvollisen etua silmällä pitäen harkittava, mitä verovelvollisen tulosta ja omaisuudesta sekä muista asiaan kuuluvista seikoista on veroilmoituksesta tai muutoin selville käynyt tai muulla perusteella on oikeaksi katsottava. Edellä oleva lain teksti mahdollistaa mieltävällän käytön verotuksessa verolautakunnan voidessa tehdä esimerkiksi elinkeinoverotuksessa päätöksen, joka ei millään tavoin vastaa kirjanpidon osoittamaa tulosta.

Verolaki ja kirjanpitolaki määräävät, kuinka kirjanpitoa tulee hoitaa, ja samoin ne määräävät vääristä verotustiedoista sekä tahallista virhemerkinnöistä aiheutuvista rangaistuksista. Hiljattain suoritettua kirjanpitolain muutoksen eräänä olennaisimpana perusteena mainittiin juuri verotustietojen luotettavuuden parantaminen.

On sangen omituista edellä esitetyn perusteella, että verottaja voi pelkän tulokannan tai katsoimuksen perusteella harkita eli kumota huolellisen ja lain mukaan laaditun oikean kirjanpidon.

Tämänkaltaisilla tulkinnoilla ja katsomuksella on ajettu lukuisia yrityksiä konkurssiin ja menetetty työpaikkoja ja samalla verotuloja jopa olennaisesti enemmän kuin mahdollisesti em. verotulokannan kautta on saavutettu. Tämän takia tulisi verotuslain 55 §:ää muuttaa niin, että verottajan pelkkä tulkinta ei riitä kumoamaan kirjanpidon osoittamaa tulosta, vaan verottajan tulee tutkia tiedot ja ne oikeaksi todeta, mikäli ilmoitettuja tietoja ei sellaisenaan hyväksytä.

Verovelvollisen mielestä väärin veropäätöksiin liittyy mahdollisuus veronoiikaisun pyytämiseen. Lain mukaan veronoiikaisua koskeva vaatimus on, mikäli mahdollista, käsiteltävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimus kirjelmä tai valitus on saapunut verotoimistoon. Lain tekstissä oleva maininta ”mikäli mahdollista” tulisi kuitenkin poistaa verovelvollisen oikeuksia heikentävänä ja lain henkeä käytännössä vesittävä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki**verotuslain 55 ja 82 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain (482/58) 55 § ja 82 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 82 §:n 3 momentti 30 päivänä tammikuuta 1987 annetussa laissa (74/87), seuraavasti:

55 §

Verotettavan tulon ja omaisuuden määriä vahvistettaessa on tunnollisesti sekä valtion ja kunnan että verovelvollisen etua silmällä pitäen tutkittava, mitä verovelvollisen tulosta ja omaisuudesta sekä muista asiaan kuuluvista seikoista

on veroilmoituksesta tai muutoin selville käynyt tai muulla perusteella oikeaksi todetaan.

82 §

Veronoiikaisu pannaan vireille verovelvollisen

tai muun 91 §:n 1 momentin mukaan muutoksenhakuun oikeutetun kirjallisesta vaatimuksesta tahi viranomaisen aloitteesta. Verolautakunnan on käsiteltävä verovelvollisen tai muun 91 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilön säännönmukaisesta verotuksesta tekemä valitus veronoikaisuna. Jos valituksessa tarkoitetun asian tutkiminen ei kuulu 1 momentin nojalla verolautakunnan toimivaltaan tai jos siinä esitetty vaatimus hylätään, verolautakunnan on siirrettävä asia tältä osin lääninoikeuden käsiteltäväksi.

Pelkästään oikeudenkäyntikuluja koskevan vaatimuksen hylkäämisen vuoksi asiaa ei kuitenkaan siirretä lääninoikeuden käsiteltäväksi. Veronoikaisua koskeva asia on käsiteltävä loppuun kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuskirjelmä tai valitus on saapunut verotoimistoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 21 päivänä toukokuuta 1991

Heikki Riihijärvi